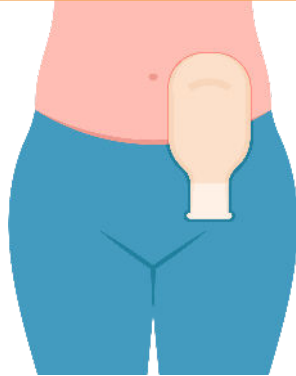

AVANNE

Leikkaus on paksu- ja peräsuolen syövän yleisin hoitokeino ja siihen voi kuulua pysyvän tai väliaikaisen avanteen teko. Avanne on ulosteen ulostuloaukko, joka poikkeaa normaalista ulosteen kulkureitistä. Paksusuoliavanne sijaitsee tyypillisesti navan vasemmalla puolella.

Avanne on aina iso muutos, ja herättää luonnollisesti paljon kysymyksiä. Kokosimme yhdessä Coloresin vapaaehtoisten ja avannehoitajan kanssa vastauksia erinäisiin kysymyksiin paksusuoliavanteista. On muistettava, että olemme kaikki yksilöitä, ja se mikä toimii toiselle, ei välttämättä toimi itselle. Muiden kokemuksista ja vinkeistä on kuitenkin monesti hyötyä ja ne rohkaisevat kokeilemaan erilaisia menetelmiä, jotka auttavat löytämään sen, mikä itselle parhaiten toimii.

Kysymyksiä ja vastauksia

Mitä yleisiä neuvoja antaisit henkilölle, jolle on juuri laitettu avanne?

Kuuntele ja lue kaikki vinkit ja ohjeet ja tallenna ne muistiin mahdollista myöhempää käyttöä varten. Ei haittaa, vaikka vinkit kehottaisivat toimimaan eri tavoilla, koska loppujen lopuksi voit itse valita itsellesi sopivan tavan toimia avanteesi kanssa. Voit esimerkiksi minimoida avanteesi kanssa viettämäsi ajan.

Miten saan avannetuotteita?

Hyvinvointialueet ovat vastuussa sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden järjestämisestä, joihin myös hoitotarvikkeiden jakaminen kuuluu. Avannetuotteiden saaminen edellyttää yleensä avannehoitajan tekemää lähetettä hoitotarvikejakeluun. Kun lähete on tehty, voit tilata tuotteita ottamalla yhteyttä alueesi Hoitotarvikejakeluun. Tässä on kuitenkin eroja hyvinvointialueiden välillä. Tarvikkeet voi saada suoraan hoitotarvikejakelusta tai ne tilataan itse suoraan tarvike-toimittajalta.

Mitä avannetuotteet maksaa?

Perustuotteet ovat maksuttomia (pussit, levyt, pastalevyt, pasta, irrotussuihke, ihonsuojasuihke...)

Voiko avannepusseja sovittaa, jotta tietää, mikä on itselle paras?

Avannehoitaja voi antaa tuotteita kokeiluun. Tuotteita voi tilata myös tarviketoimittajilta kokeiltavaksi.

Itse olen käyttänyt saman toimittajan tuotteita alusta asti. Nyt olen tutustunut myös muiden tarviketoimittajien tuotteisiin. Kun olen kaikki tuotteet testannut, niin pyydän avannehoitajalta uuden lähetteen. Kannattaa ehdottomasti kokeilla eri tuotteita! Ensimmäinen ei aina ole se paras.

Miten paljon avanne vie aikaasi päivässä?

Aika riippuu toimenpiteestä. Pelkän pussin vaihtoon menee noin 5 minuuttia. Pohjalevyn ja pussin vaihtoon menee hieman enemmän aikaa, 10-20 minuuttia, joskus 30.

Miten usein avannepusi ja pohjalevy vaihdetaan?

1-osaisten umpipussien vaihto 2-4 kertaa päivässä. 2-osaiset tyhjennettävät joka toinen päivä. Tämä on tietenkin täysin yksilöllistä – etsi tapa, joka toimii juuri sinulle!

Pohjalevyn vaihdan muutaman päivän välein. Suositus on 2-4 päivää.

Mitä avannepussia käytät milloinkin?

Lähtökohtaisesti jos olen menossa kylään tai "ulos" otan käyttöön tyhjennettävän pussin ja tällöin tyhjennykset onnistuvat minkä tahansa vessakäynnin yhteydessä. Töissä ja kotona käytän umpipusseja.

Miten täyteen avannepusi saa mennä?

2/3. En ihan joka lusikallista käy tyhjentämässä.

Voiko avannepusi mennä rikki?

Jos pussi täyttyy ääriään myöden niin voi mennä, mutta siihen asti ei kannata odottaa.

Tuleeko avanteesta hajuhaittoja, ja miten niitä voidaan ehkäistä?

Toisen käyttämäni tuotemerkin venttiili toimii, eli pussiin ei kerääny ilmaa. Toisaalta nenään tuntuu hienoinen tuoksahtus silloin tällöin. Toisen tuotemerkin pussi saattaa pullistua palloksi, mutta ei ole hajuja ja ilman voi päästää pois esim. vessassa.

Hajuhaittoja voi siis tulla, mutta omalla kohdalla se ei ole yleistä. Hajuhaittoja voi estää tarkastamalla kädellä pussin täyttöasteen ja tyhjentämällä tai vaihtamalla pussin.

Miten hoidat ihoa avanteen ympärillä?

En erityisesti mitenkään. Poistan pohjalevyn hellävaraisesti irrotussuihkeella, pyyhkäisen Lidlin vauvojen pyllypyyhkeellä (ei löydy kaikista Lidleistä), annan kuivahtaa, suihkautan ihonsuoja-ainetta, annan kuivahtaa, lisään pastarenkaan, pohjalevyn. Vaihdan pohjalevyn usein suihkun yhteydessä. Irrotan levyn ja alla olevan pastalevyn hellävaraisesti irrotussuihkeen avulla. Sitten puhdistetaan alla oleva iho lämpimällä vedellä (ei mitään saippuaa tai vastaavaa ainetta) tai Lidlin vauvojen pyllypyyhkeellä. Mitä tahansa pyyhettä ei tähän kannata käyttää koska ne sisältävät rasvaa ja öljyä, jotka estävät avannesidoksen kiinnittymisen kunnolla! Iho kuivataan paperilla tai kangaspyyhkeellä. Iholle laitetaan ihonsuoja-ainetta (suihke tai "tikkari"). Sitten pastarengas ja/tai -tahna ja pohjalevy.

Miten ehkäistä avanteen näkyminen vaatteiden alta?

Minun elämäni helpottavat erilaiset tuubit. Harsokankainen "tuubi" on kevyt ja estää pussin vapaan heilumisen tai roikkumisen. Pidän päivin ja öin, vaihdan päivittäin. Lisäksi ryhmäliikuntatunneilla käytän korkeavyötäröisiä alushousuja/tukihousuja. Minulla on myös muutama musta urheilukankaasta tehty tuubi, jota voi kivasti käyttää lyhyemmän puseron kanssa. Näitä tilasin FB-ryhmässä ilmoittaneelta nimimerkiltä EijaRii.

Kuuluuko avanteesta ääniä, voiko niitä jotenkin vaimentaa?

Harsokankaisen tuubin sisään voi laittaa vaikka paperia, jos pelkää ääniä. Työskentelen itse ihmisten parissa eivätkä äänet ole haitanneet. Tosin avanteen päällä on useita kerroksia vaatetta (tuubi, aluspaita, paita, villatakki).

Onko sinulla ollut paljon ohivuotoja, miten toimia niiden kanssa?

Ohivuotoja ei ole ollut, paitsi kerran, kun kokeilin jotain ihanan pehmeää sidosmerkkiä. Tällöinkin vuoto imeytyi suurimmaksi osaksi tuubiin ja sen päällä oleviin puseroihin.

Mitä ottaa mukaan, kun lähtee ulos/kaupungille?

Päivittäiseen liikkumiseen varaudun kevyesti. Yleensä käsilaukustani löytyy avannepussien yhteydessä tulleen muovipussin sisältä pelkkä vaihtopussi, joskus myös koirankakkapussi, ja pari kosteuspyyhettä (jos asioi vessassa, johon ei jätöstä halua jostain syystä jättää).

Isompaan laukkuun mahtuu mukaan:

- Avannepusseja (muutama kpl)
- Valmiiksi leikattu pohjalevy ja pastaregas (yksi kumpaakin riittää hätäavuksi)
 - Pastatahna (oman tarpeen mukaan)
 - Pohjalevyn irrotuspyyhkeet
 - Ihon suoja-aine (tikkari tai suihke)
 - Sakset
- Roskاپusseja (osa avannevalmistajista tarjoaa avannepussien mukana roskاپusseja, mutta mikä tahansa roskاپussi käy)
- Peili (pussin kiinnityksen varmistamiseksi)

Jännittääkö yöpyä muualla kuin kotona?

Moni saattaa jättää yöpymisen, kun pelkää, että sotkee sängyn. Minä olen ratkaissut ongelman siten, että minulla on poikkilakana sängyssä. Sen materiaali on muovitettu frotee. Poikkilakana pitää mitoittaa sängyn tai patjan mukaan. Minulla on 120-senttinen sänky, joten poikkilakana on n. 160x60 senttiä. Se on päällimmäisenä sängyssä, joten vahingon sattuessa ei tarvitse vaihtaa kuin poikkilakana. Säästää hermoja yöllä! Kun yövyn jossain muualla kuin kotona, niin otan poikkilakanan mukaan. Vahinkoja on tapahtunut kotona viitisen kappaletta 1,5 vuoden aikana, mutta muualla ei yhtään ja saa nukkua jännittämättä.

Poikkilakanan voi pestä koneessa 60 asteessa.

Voiko avanteen kanssa elää normaalia elämää?

Normaali elämä avanteen kanssa on mahdollista. Ajan kuluessa avanne voi alkaa tuntua yllättävänkin luonnolliselta ja helppohitoiselta, kun sitä oppii tuntemaan.

”Kannustan rohkeasti elämään ja kokeilemaan kaikkea, mitä vain kukin haluaa tehdä ja harrastaa. Uskon, että jokainen löytää itselleen sopivat asiat, kunhan vain rohkaistuu ja uskaltaa kokeilla”.

Tuotemerkkejä:

Hollister www.hollister.fi

Coloplast www.coloplast.fi

Dansac www.dansac.fi

B. Braun www.bbraun.fi

Convatec www.convatec.fi

Medfanet www.medfanet.fi

Steripolar www.steripolar.fi

Voit myös aina lähettää kysymyksiä osoitteeseen info@colores.fi